

sygn. akt II Cz 118/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Mariola Wojtkiewicz

Sędziowie: SO Małgorzata Grzesik

SO Karina Marczak (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 21 czerwca 2013 r. w S.

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela B. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego w W.

przy udziale: dłużnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.,

wierzycieli: W. Z., Banku (...) Spółki Akcyjnej Oddziału w G., Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G., Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., Gminy G., Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., Urzędu Miejskiego w G., Burmistrza G.

o licytację nieruchomości gruntowej nr 5/1 o powierzchni 5359 m² położonej w G., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi Kw nr (...),

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryficach – J. K. (1) pod sygnaturą Km 2012/01, Km 1558/02, Km 2583/10, Kmo 98/10, Kmo 279/10, Kmo 117/10, Kmo 370/10

na skutek zażalenia wierzyciela Gminy G. na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 29 października 2012 r., sygn. akt I Co 980/12

p o s t a n a w i a

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie II. w ten sposób, że je uchylić;**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.**

Sygn. akt II Cz 118/13

UZASADNIENIE:

Postanowieniem z dnia 29 października 2012 r., sygn. akt I Co 980/12, Sąd Rejonowy w Gryficach uchylił plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji wierzytelności dłużnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., z dnia 21.10.2011 r., sporządzony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. J. K. (1) (pkt I.) i sporządził dodatkowy plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości działki nr (...), położonej w G. (Kw nr (...)), w ten sposób, że kwotę 166.068,02 zł przyznać wierzycielowi B. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W. w kategorii V.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd I instancji wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gryficach w dniu 21.10.2011 r. sporządził plan podziału kwoty, złożonej w depozycie sądowym, która pozostała po wykonaniu planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości z dnia 31.01.2011 r. Sąd zaznaczył, że w planie podziału zostały uwzględnione należności Gminy G. w wysokości 460.024,67 zł (w kat VII), B. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. w wysokości 1.052.234,03 zł (w kat IX) oraz W. Z. w wysokości 8.498,74 zł (w kat X). Kwota 166.068,02 zł pozostająca do podziału została przyznana do wypłaty Gminie G.. Dalej Sąd podniósł, że wierzyciel B. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. w dniu 07.11.2011 r. wniósł zarzuty do powyższego planu podnosząc, że komornik niewłaściwie zastosował przepis art. 1025 §1 pkt 5 kpc poprzez pominięcie wierzyciela w planie podziału sumy, która powinna być potraktowana, jako uzyskana z egzekucji z nieruchomości, zaś B. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. posiadający zabezpieczenie w formie hipoteki przymusowej w kwocie 700.000,00 zł powinien uzyskać zaspokojenie w Kat. V, w pierwszej kolejności przed innymi wierzycielami. Wierzyciel wniósł o zmianę planu podziału. Sąd uznał powyższe zarzuty za zasadne. Mając na uwadze treść przepisów art. 13 ust. 1 noweli z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 19 sierpnia 2009 r.) i art. 10 ust. 2 noweli do hipotek oraz to, że przedmiotowe postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przed 20 lutego 2011 r., Sąd zaznaczył, że w prawie zastosowanie znajdowały przepisy dotychczasowe. Dalej, uwzględniając treść art. 1038 kpc Sąd I instancji uznał, że w sprawie koniecznym było sporządzenie kolejnego planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji obejmującej pozostawioną na rachunku depozytowym sumę po ustaleniu, iż niespełnione zostały warunki uprawniające wierzyciela do zaspokojenia z przedmiotu zabezpieczenia. Sąd wskazał, że dodatkowy plan podziału winien odzwierciedlać treść pierwotnego planu z tą różnicą, że nie zostanie w nim uwzględniona hipoteka, na którą wydzielono należność podlegającą podziałowi. Niedopuszczalny jest podział tej sumy według przepisów o podziale sumy uzyskanej z egzekucji z wierzytelności. Tym samym oznacza to, że przepis art. 1000 § 1 kpc nie znajduje zastosowania. Dalej Sąd Rejonowy zauważył, że w niniejszej sprawie Sąd w postanowieniu z dnia 31.01.2011 r. - plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji ustalił, iż kolejną wierzytelnością podlegającą zaspokojeniu w kategorii V. po wierzytelności Banku (...) (która okazała się zaspokojona), była wierzytelność B. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W., wynikająca z hipoteki kaucyjnej do kwoty 700.000 zł, wpisanej w dniu 19.03.1999 r. a więc przed wejściem w życie przepisów noweli z dnia 26.06.2009 r. W ocenie Sądu z powyższego wynika, że kwota 166.068,02 zł przypadająca do podziału powinna zostać wypłacona na podstawie art. 1025 pkt 5) kpc B. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycjnemu Zamkniętemu w W.. Nadto, Sąd zaznaczył, że istotnym było, że komornik nie zajął powyższej kwoty, jako wierzytelności dłużnika w myśl przepisu art. 896 § 1 kpc, zaś wierzyciele biorący udział w podziale, sporządzonym przez komornika, nie złożyli wniosku o wszczęcie egzekucji z wierzytelności. Uniemożliwiało to jej prowadzenie. Sąd stwierdził też, że Gmina G. złożyła jedynie w dniu 17.12.2010 r. wniosek o przyłączenie się do egzekucji z nieruchomości i prowadzenie egzekucji z tej nieruchomości. Ponadto do wniosku tego zostały załączone administracyjne tytuły egzekucyjne wraz z postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim Wydział VIII Egzekucyjny z dnia 27.10.2010 r. w sprawie nadania klauzuli wykonalności tym tytułom egzekucyjnym przeciwko dłużnikowi (...) Sp. z o.o. w G. jedynie w celu wyjawienia majątku. Do tytułów tych zostało załączone wezwanie do zapłaty z dnia 21.09.2009 r. wraz z potwierdzeniem doręczenia M. D. i J. K. (2). Sąd odnotował też, że w aktach egzekucyjnych Gminy G. Km 2583/10 brak było postanowienia, które świadczyłoby, że toczyła się egzekucja administracyjna pozostająca w zbiegu z egzekucją sądową i został rozstrzygnięty zbieg wyznaczający komornika. Kolejno, Sąd zaznaczył, że obowiązki świadczeń pieniężnych wynikające z decyzji administracyjnych podlegają z reguły wyłącznie egzekucji administracyjnej prowadzonej na mocy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, co wyłącza dopuszczalność drogi (egzekucji) sądowej. Podniósł, że tytuł pochodzący od organów administracji państwowej, jeżeli z mocy ustawy podlega wykonaniu w drodze egzekucji sądowej, musi być zaopatrzony przez sąd w klauzulę wykonalności (art. 777 § 1 pkt 3 kpc). Na zakończenie, Sąd Rejonowy zauważył, że przepis art. 1036 § 1 kpc wymienia trzy grupy wierzycieli uczestniczących w podziale. Pierwszą grupę stanowią wierzyciele składający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty oraz wierzyciele, którzy uzyskali zabezpieczenie powództwa - pod warunkiem, że wierzyciele z tej grupy zgłoszą się najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności, z jednoczesnym złożeniem tytułu wykonawczego wraz z wezwaniem

dłużnika do zapłaty (art. 1036 § 1 pkt 1 i 2). Koniecznym warunkiem udziału w planie podziału wierzycieli z pierwszej grupy jest złożenie tytułu wykonawczego. Tytuł wykonawczy, o którym mowa w art. 1036 kpc, to każdy tytuł, który uprawnia do przymusowego zaspokojenia należności, w tym także administracyjny tytuł wykonawczy, pod warunkiem że jest zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności. W związku z okolicznością, iż Gmina G. nie złożyła wniosku o wszczęcie egzekucji z wierzytelności, jak również nie dysponowała tytułem wykonawczym, Sąd I instancji uznał, że nie mogła ona brać udziału w podziale sumy uzyskanej z egzekucji wierzytelności. Z tych też względów, w oparciu o przepis art. 1028 § 2 kpc, Sąd orzekł, jak w sentencji.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wywiódł wierzyciel – Gmina G., zaskarżając je w całości. Pełnomocnik żalącego zarzucił postanowieniu:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia wyrażający się w przyjęciu, że wierzytelność wierzyciela (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zabezpieczona jest hipoteką kaucyjną,

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia wyrażający się w przyjęciu, że kwota podlegająca podziałowi stanowi środki uzyskane przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości,

3) naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 1025 § 1 pkt 5 kpc poprzez przyjęcie, że wierzytelność wierzyciela (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. podlega zaspokojeniu w kategorii piątej, podczas gdy wierzytelność ta nie powinna podlegać zaspokojeniu kategorii piątej, a w kategorii dziewiątej bowiem nie jest zabezpieczona hipoteką, ani innym prawem rzeczowym ograniczonym,

4) naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 1025 § 1 kpc poprzez naruszenie pierwszeństwa zaspokojenie, to jest ustalenie, że kwota 166.068,02 zł będzie podlegała wypłacie wierzycielowi (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., podczas gdy wierzytelność tego wierzyciela powinna być zakwalifikowana do kategorii IX i wyprzedza ją wierzytelność Gminy G., która powinna być zakwalifikowana jako podlegająca zaspokojeniu w kategorii VII,

5) naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 1026 § 1 kpc poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy podział przedmiotowej kwoty nie stanowi egzekucji z nieruchomości,

6) naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 1036 kpc poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy podział przedmiotowej kwoty nie stanowi egzekucji z nieruchomości.

Podnosząc powyższe, pełnomocnik żalącego wniósł o: 1) uchylenie zaskarżonego postanowienia i oddalenie zarzutów wierzyciela (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., ewentualnie o 2) zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez: - w punkcie 1: ustalenie następujących wierzytelności i prawa osób uczestniczących w podziale: w kategorii VII 1) Gmina G. KM 2583/10 - w kwocie 460.024,67 zł, w kategorii IX 1) (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. KM 2012/02- w kwocie 1.052.234,03 zł, w kategorii X 1) W. Z. KM 1558/02 - w kwocie 8.498,74 zł; - w punkcie II: ustalenie następujących sum przypadających do podziału i wypłaceniu uczestnikom: Gmina G. - 166.068,02 zł. Nadto, pełnomocnik żalącego wniósł o zasądzenie kosztów postępowania zainicjowanego wniesieniem zażalenia na rzecz skarżącego wierzyciela - Gminy G. od wierzyciela (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wraz z kosztami zastępstwa procesowego w tym postępowaniu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia, pełnomocnik Gminy G. w sposób szczegółowy odniósł się do podniesionych zarzutów.

W odpowiedzi na zażalenie Gminy G., pełnomocnik wierzyciela (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. wniósł o oddalenie zażalenia w całości oraz o zasądzenie na rzecz wierzyciela (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie w części zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności koniecznym jest poczynienie kilku uwag.

Po pierwsze zauważyć należy, że w niniejszej sprawie postanowieniem z dnia 31 stycznia 2011 r. Sąd ustalił plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji. W punkcie IV. ppkt 7. sentencji tego postanowienia Sąd orzekł, że Bankowi (...) Spółki Akcyjnej w G. przypadają do wypłaty sumy w wysokościach 75.000 zł i 91.064,02 zł (obie w kat. V.). Z kolei w punkcie V. sentencji orzeczenia, Sąd ustalił prawa, które wygasły na skutek przysądzenia własności, tj. między innymi w ppkt 1. hipoteki zwykle na rzecz Banku (...) S. A. oddział w G. w kwotach 75.000 zł, 100.000 zł, 220.000 zł, 210.000 zł, 100.000 zł, a w ppkt 2. hipotekę kaucyjną do 700.000 zł na rzecz B. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.. Postanowieniem tym Sąd nie orzekł o zdeponowaniu jakichkolwiek kwot w depozycje sądowym. Z akt sprawy wynika, że orzeczenie to stało się prawomocne z dniem 02 września 2011 r.

Po drugie, z akt sprawy wynika też, że w dniu 21 października 2011 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gryficach J. K. (1) poinformował, że ww. plan podziału został wykonany oraz że pozostała nadwyżka, której nie przyjął jeden z wierzycieli, a co do której został sporządzony plan podziału.

Z kolei z akt komorniczych Km 2012/01 i innych wynika, że wierzycielem, który nie przyjął przypadającej mu z podziału kwoty 166.068,02 zł był Bank (...) S. A. Oddział Operacyjny w G.. (vide pismo z dnia 14 października 2011 r., k. 205 akt Km 2012/01).

Po trzecie, zarówno z akt sądowych, jak i komorniczych (Km 2012/01, Km 1558/02, Km 2583/10, Kmo 370/10, Kmo 98/10, Kmo 117/10, Kmo 279/10) nie wynika, aby po dniu 14 października 2011 r. wskazana kwota (tj. 166.068,02 zł) została zajęta przez Komornika.

Po czwarte, z akt sądowych wynika również, że z uwagi na powyższe, Komornik Sądowy J. K. (1) w dniu 21 października 2011 r. sporządził plan podziału dotyczący ww. kwoty. Przy tym, uznał on, że kwota ta nie powinna być traktowana jako uzyskana z egzekucji z nieruchomości, lecz jako wierzytelność.

Po piąte, na skutek zarzutów wierzyciela B. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., Sąd Rejonowy aktualnie zaskarżonym postanowieniem (tj. z 29 października 2012 r.), uchylił plan podziału sporządzony przez Komornika Sądowego z dnia 21 października 2011 r. oraz sporządził dodatkowy plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości, uznając, że wbrew twierdzeniom Komornika Sądowego, brak było podstaw do uznania, że kwota ta nie powinna być traktowana jako uzyskana z egzekucji z nieruchomości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że jakkolwiek prawidłowo Sąd I instancji uchylił plan podziału sporządzony przez Komornika Sądowego, to jednakże niesłusznie sporządził własny, dodatkowy plan sumy uzyskanej z egzekucji.

Zdaniem Sądu Odwoławczego, rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zawarte w punkcie I. zaskarżonego postanowienia jest słuszne, albowiem – co trafnie podniósł Sąd niższej instancji – kwota 166.068,02 zł po dniu 14 października 2011 r. nie została zajęta przez organ egzekucyjny. Nadto, w postanowieniu z dnia 31 stycznia 2011 r. (plan podziału), jak wyżej zaznaczono, brak jest orzeczenia o zdeponowaniu jakichkolwiek kwot (pozostałych, przyszłych, ewentualnych nadwyżek) w depozycje sądowym. Nadto, o czym będzie mowa poniżej, kwota ta nie stanowiła już sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości, lecz inną wierzytelność (a więc tak, jak przyjął komornik), co do której zastosowanie znajdują przepisy art. 895 – 908 k.p.c. i art. 1033 k.p.c. W konsekwencji, oznacza to, że komornik nie mógł rozdisponować tą kwotą, albowiem, co jeszcze raz należy zaakcentować, na tę chwilę 21 października 2011 r. co do niej nie była prowadzona egzekucja.

Z tych też względów, zażalenie w tym zakresie, w oparciu o przepis art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. podlegało oddaleniu, o czym orzeczono, jak w punkcie 2. sentencji.

Dla wyczerpania krytyki w tym zakresie należało zaznaczyć, że prawidłowo Sąd Rejonowy zauważył, że Gmina G. nie złożyła wniosku o egzekucję z wierzytelności. Stąd też, nawet gdyby ww. wierzytelność została zajęta przez Komornika, brak było by podstaw do tego, aby w wyniku podziału, przedmiotowa kwota została przyznana w wyniku podziału temu wierzycielowi.

Z kolei przechodząc do planu podziału sporządzonego przez Sąd Rejonowy, Sąd II instancji wskazuje, że orzeczenie w tym zakresie było nieprawidłowe.

Jak już uprzednio podniesiono, w orzeczeniu Sądu z dnia 31 stycznia 2011 r. brak było rozstrzygnięcia o zdeponowaniu jakichkolwiek kwot (pozostałych, przyszłych, ewentualnych nadwyżek) w depozycje sądowym. Nadto, co podniesiono na wstępie, w orzeczeniu tym Sąd orzekł o wygaśnięciu wymienionych w nim praw – w tym hipoteki kaucyjnej B. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.. Poza tym, co także zaznaczono, orzeczenie to jest już prawomocne i wykonane. W rezultacie, w tych okolicznościach, należało przyjąć, że egzekucja z nieruchomości została definitywnie zakończona. Z tego też względu, wbrew twierdzeniom Sądu Rejonowego, w niniejszej sprawie zastosowanie znajdował przepis art. 1000 k.p.c. Ponadto, po wykonaniu ww. postanowienia – wobec braku orzeczenia o zdeponowaniu ewentualnych kwot – zmienił się charakter samej egzekucji, a w konsekwencji także powstałej nadwyżki – utraciła ona bowiem więź i istotę egzekucji z nieruchomości. To z kolei spowodowało, że brak było podstaw do zastosowania przepisu art. 1036 k.p.c. w zw. art. 1038 k.p.c.

W konsekwencji, jak już wyżej podniesiono, owa nadwyżka stanowiła „inną wierzytelność”. Jako taka zaś, wymagała zajęcia przez Komornika, by mógł być możliwy jej dalszy podział. Takiego jednakże zajęcia, co także już powyżej podkreślono, w przedmiotowej sprawie Komornik Sądowy po dniu 14 października 2011 r. nie dokonał. To zaś czyniło niemożliwym rozdysponowanie tą kwotą w ramach prowadzonej egzekucji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie przepisu art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c., orzekł, jak w punkcie 1. sentencji.

Zarządzenie II Cz 118/13

- 1) do składu w miejsce SSO Wiesławy Buczek-Markowskiej i SSO Sławomira Krajewskiego wpisać SSO Mariolę Wojtkiewicz (Przewodniczący) i SSO Małgorzatę Grzesik
- 2) termin posiedzenia wyznaczyć na 21.06.2013r.
- 3) odnot. i zakr.
- 4) odpis postanowienia doręczyć dłużnikowi, wierzycielom (bądź ich pełnomocnikom) i komornikowi J. K. (1)
- 5) zwrócić akta SR po dołączeniu dowodów doręczenia

Dnia 21.06.2013r. SSO K. M.